

የኢትዮጵያ የሽግግር መንግሥት

ነጋሪት ጋዜጣ

NEGARIT GAZETA OF THE TRANSITIONAL GOVERNMENT OF ETHIOPIA

የአንድ ዋጋ Unit Price 1.20	በኢትዮጵያ የሽግግር መንግሥት የተወካዮች ምክር ቤት ተጠባባቂነት የወጣ	የፖስታ ሣጥን ቁጥር ፳፻፲፩ (80,001)
----------------------------	---	----------------------------

ግ ወ ጫ

አዋጅ ቁጥር ፩፻፳፫/፲፱፻፹፯ ዓ.ም.

የፈጠራ የአነስተኛ ፈጠራና የኢንዱስትሪያዊ ንድፍ
አዋጅ ፲፳ ፻፲፮

አዋጅ ቁጥር ፩፻፳፫/፲፱፻፹፯ ዓ.ም.

የፈጠራ፣ የአነስተኛ ፈጠራና የኢንዱስትሪያዊ ንድፍ
አዋጅ

የአገር ውስጥ የፈጠራና መሰል ስራዎችን በማበረታታት
ብሄራዊ የቴክኖሎጂ አቅምን ለመገንባት አመቺ ሁኔታዎችን
መፍጠር አስፈላጊ መሆኑን በመገንዘብ፤

ብሄራዊ ዕድገት ለማስገኘት የሚደረገውን ጥረት ለማገዝ
የውጭ ቴክኖሎጂን ወደ አገር ውስጥ ለማስገባትና ጥቅም ላይ
ለማዋል የሚያስችል ተስማሚ ሁኔታን መፍጠር አስፈላጊ ሆኖ
በመገኘቱ፤

ለሕዝቡ ጥቅም ሲባል ሀገሪቱ የሰመረ ሳይንሳዊና ቴክኖ
ሎጂያዊ ግስጋሴ እንድትቀዳጅ በሁሉም አቅጣጫ የታቀደ
ውን ፍላጎት የማሟላት ተግባር የበለጠ ሊሳካ የሚችለው ተገ
ቢው ህጋዊ መሠረት ሲኖር በመሆኑ፤

በህገ መንግሥት ጉባኤ የመሸጋገሪያ ውሳኔ መሰረት የሚ
ከተለው ታውጅዋል።

ምዕራፍ አንድ

አጠቃላይ ድንጋጌዎች

፩. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ «የፈጠራ፣ የአነስተኛ ፈጠራና የኢንዱስትሪ
ያዊ ንድፍ አዋጅ ቁጥር ፩፻፳፫/፲፱፻፹፯» ተብሎ ሊጠ
ቀስ ይችላል።

፪. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጓሜ እንዲሰጠው ካላስፈለገ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፤

- ፩. «ፍርድ ቤት» ማለት የማዕከላዊ ክፍተኛ ፍርድ ቤት ነው።
- ፪. «ኢንዱስትሪያዊ ንድፍ» ማለት የመስመሮች ወይም የቀለሞች ቅንጅት ወይም ከመስመሮችና ከቀለሞች ጋር የተያያዘ ወይም ያልተያያዘ ባለሰብት ገፅታ ቅርፅ ሲሆን ቅንጅቱ ወይም ቅርጹ ለኢንዱስትሪ ወይም ለዕድ ጥበብ ውጤት ልዩ መልክ የሚሰጥና በኢንዱስትሪ ወይም በዕድ ጥበብ ለሚመረት ምርት እንደንድፍ የሚያገለግል ነው።
- ፫. «ፈጠራ» ማለት በቴክኖሎጂ መስክ ለአንድ የተወሰነ ችግር ተግባራዊ መፍትሄ ለመስጠት የሚያስችል የአንድ የፈጠራ ሠራተኛ ሀሳብ ነው።
- ፬. «ኮሚሽን» ማለት የኢትዮጵያ ሣይንስና ቴክኖሎጂ ኮሚሽን ነው።
- ፭. «ፓተንት» ማለት የፈጠራ ሥራን ለማስጠበቅ የሚሰጥ መብት ሲሆን የፈጠራ ስራው ከአንድ ምርት ወይም ከምርት ሂደት ጋር የተያያዘ ሲሆን ይችላል።
- ፮. «ባለ ፓተንት» ማለት የፓተንት ወይም የአስገቢ ፓተንት ባለቤት ነው።
- ፯. «ሰው» ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም ህጋዊ ሰው ነት ያለው ድርጅት ነው።
- ፰. «የግልጋሎት ሞዴል ሠርተፍኬት» ማለት ለተግባራዊ አገልግሎት ብቃት ላለው አነስተኛ ፈጠራ የሚሰጥ ሰርተፍኬት ነው።
- ፱. «ፓተንት የተሰጠውን ፈጠራ በሥራ ላይ ማዋል» ማለት ኢትዮጵያ ውስጥ በሚገኝ የተሟላ ተቋም ፓተንት የተሰጠውን ዕቃ በፋብሪካ ማምረት ወይም የአሠራር ሂደቱን ተግባራዊ ማድረግ ነው።

ምዕራፍ ሁለት
ፓተንት
ክፍል አንድ
አጠቃላይ

፫. ፓተንት የሚሰጣቸው የፈጠራ ስራዎች

- ፩. አንድ የፈጠራ ስራ አዲስነት፣ ፈጠራዊ ብቃትና፣ ኢንዱስትሪያዊ ተግባራዊነት ካለው ፓተንት ሊሰጠው ይችላል።
- ፪. አንድ ፈጠራ አዲስ የሚሆነው በቀደምት ጥበብ ያልተሸፈነ ሲሆን ነው። ቀደምት ጥበብ ፈጠራውን በሚመለከት ማመልከቻ ከገባበት ወይም እንደአግባቡ ከቀዳሚ ቀን በፊት በየትኛውም የዓለም ክፍል በተጨባጭ በሚታይ ሕትመት ወይም በቃል ወይም ጥቅም ላይ በመዋል ወይም በሌላ ማናቸውም መንገድ ለሕዝብ የተገለፀን ነገር ይይዛል።
- ፫. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) ድንጋጌ ቢኖርም ማመልከቻው ከገባበት ወይም እንደአግባቡ ከቀዳሚ ቀን በፊት በአሉት አስራ ሁለት ወራት ውስጥ በአመልካቹ ወይም ከአመልካቹ በፊት በነበረ ባለመብት ድርጊት ወይም ሶስተኛ ወገን በሚፈፀመው ጥፋት የፈጠራው ለሕዝብ መገለጽ የአዲስነት ባሕርይን አያሳጣውም።

፬. አንድ ፈጠራ ፈጠራዊ ብቃት አለው የሚባለው ከዚህ በላይ በንዑስ አንቀፅ (፪) ከተገለጸውና ከማመልከቻው ጋር አግባብነት ካለው ቀደምት ጥበብ ጋር ሲታይ በመስኩ ተራ እውቀት ላለው ሰው ግልጽ ያልሆነ እንደሆነ ነው ።

፭. አንድ ፈጠራ ኢንዱስትሪያዊ ተግባራዊነት እንዳለው የሚቆጠረው ፈጠራው በዕድገቱ ፣ በግብርና በዓሳ ሀብት ልማትና በማህበራዊ አገልግሎቶችና በሌላ ማናቸውም መስክ ሊሰራ ወይም ጥቅም ላይ ሊውል የሚችል ሲሆን ነው ።

፬. የፓተንት ጥበቃ የማይደረግላቸው የፈጠራ ሥራዎች ፤

፩. የሚከተሉት የፓተንት ጥበቃ አይደረግላቸውም

ሀ) የሕዝብን ሰላም ወይም ሥነ-ምግባር የሚፃረሩ ፈጠራዎች ፤

ለ) የዕዕዋት ወይም የእንስሳት አይነቶች ወይም የዕዕዋት ወይም የእንስሳት ውጤቶችን ለማስገኘት በስነ ህይወት ዘርፍ የሚከናወኑ ሥራዎች፤

ሐ) ጨዋታዎችን ለማካሄድ ወይም የንግድና የኢንዱስትሪ ስራዎችን ለማከናወን የተዘጋጁ ስልቶች ፤ ደንቦችና ዘዴዎች እንዲሁም የኮምፒዩተር ፕሮግራሞች ፤

መ) ግኝቶች ፤ ሳይንሳዊ ቴሮሪዎችና የቅመራ ዘዴዎች ፤

ሠ) ሰውን ወይም እንስሳትን በቀድሞ ጥገና ወይም በቴራፒ ህክምና ዘዴዎች ለማከም እንዲሁም የሰዎችን ወይም የእንስሳትን በሽታ ለመመርመር የሚረዱ ዘዴዎች ፤

ረ) በኮፒራይት ጥበቃ የማይደረግላቸው ።

፪. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) (ሠ) ድንጋጌ ሰውን ወይም እንስሳትን በቀድሞ ጥገና ወይም በቴራፒ ህክምና ዘዴዎች ለማከም እንዲሁም የሰዎችን ወይም የእንስሳትን በሽታ ለመመርመር የሚረዱ ዘዴዎችን በጥቅም ላይ ለማዋል በሚያገለግሉ ውጤቶች ላይ ተፈጻሚ አይሆንም ።

፮. የውጭ ዜጎች መብቶች

በእንካ ለእንካ መርሆ ወይም እንደ አግባቡ ኢትዮጵያ በምትገባው ማናቸውም ስምምነት ላይ በመመሥረት የውጭ ዜጎች ኢትዮጵያውያን ያሏቸው መብቶችና ግዴታዎች ይኖሯቸዋል ።

፯. የፓተንት ማመልከቻዎችን ወይም ፓተንቶችን ማስተላለፍ ማንኛውም ፓተንት ወይም የፓተንት ማመልከቻ በሕግ መሠረት በሽያጭ ወይም በውርስ ወይም በሌላ በማናቸውም መንገድ ሊተላለፍ ይችላል ። በዚህ አኳኋን የሚያረገው መተላለፍ በደንቡ የተገለጸው ክፍያ ከተፈፀመ በኋላ በኮሚሽኑ መመዘገብ ይኖርበታል ።

ክፍል ሁለት

የፓተንት መብትና የፈጠራ ሠራተኛ ስያሜ

፯. የፓተንት መብት

፩. የፓተንት መብት የሚሰጠው ለፈጠራ ሠራተኛ ነው ።

፪. ሁለት ወይም ከሁለት በላይ የሆኑ ሰዎች በጋራ አንድ የፈጠራ ሥራ ካከናወኑ የጋራ የፓተንት መብት ይኖራቸዋል ።

፫. ተቃራኒ ስምምነት ከሌለ በቀር በአገልግሎት ወይም በቅጥር ውል አማካኝነት በተከናወነ የፈጠራ ስራ ላይ የፓተንት መብቱ የሚሰጠው የፈጠራ ሥራው በውል አማካኝነት እንዲከናወንለት ላደረገው ሰው ወይም ለቀጣሪው ይሆናል።

፬. ከቅጥር ወይም ከአገልግሎት ውል ጋር ግንኙነት በሌለው መንገድና የቀጣሪውን ወይም የአሰሪውን ሀብት፣ መረጃ፣ ማምረቻ ወይም አገልግሎት መስጫ፣ ማቴሪያል ወይም መሳሪያ ሳይጠቀም ለሚያከናውነው የፈጠራ ሥራ ባለቤት ተቀጣሪው ወይም በውሉ መሠረት ሥራውን የሠራው ሰው ይሆናል።

፭. የፈጠራ ሠራተኛውን የግል አስተዋፅኦና የቀጣሪውን ሀብት፣ መረጃ የማምረቻ ወይም አገልግሎት መስጫ፣ ማቴሪያል ወይም መሳሪያ በማስተባበር በተቀጣሪው ወይም በውሉ መሰረት ሥራውን በሚሰራው ሰው የተከናወኑ በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ ፫ ስር ሊካተቱ የማይችሉ የፈጠራ ስራዎች ተቃራኒ ስምምነት ከሌለ በቀር እኩል ድርሻን መሰረት በማድረግ የሁለቱም የጋራ ንብረቶች ይሆናሉ።

፮. በፈጠራ ሠራተኛነት መሰየም

የፈጠራ ሰራተኛው ለኮሚሽኑ በሚያቀርበው ልዩ መግለጫ በፈጠራ ሰራተኛነት እንዳይሰየም በጽሁፍ ካልጠየቀ በስተቀር በማመልከቻው ወይም በፓተንት ላይ ስሙ መሰፈር አለበት። እንደዚህ አይነቱን መግለጫ ለመስጠት በማቀድ ለማንኛውም ሰው በፈጠራ ሠራተኛው የተገባ ቃል ወይም የተደረገ ስምምነት ሕጋዊ ውጤት አይኖረውም።

ክፍል ሰበት

የፓተንት ማመልከቻና የማመልከቻ ምርመራ

፱. ማመልከቻ

፩. በአንቀጽ ፯ መሠረት ለፈጠራው ፓተንት የማግኘት መብት ያለው ሰው የተመደበውን ክፍያ በመፈጸም ኮሚሽኑ ለፈጠራው ፓተንት እንዲሰጠው መጠየቅ ይችላል።

፪. ማመልከቻው አንድን የፈጠራ ሥራ ብቻ የሚመለከት ሆኖ በጽሁፍ መቅረብ ይኖርበታል። ሆኖም ግን ሁለት ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ ፈጠራዎች በአንድ አጠቃላይ ፅንሰ ሀሣብ የተካተቱ ሆነው ሲገኙ በአንድ ማመልከቻ ሊቀርቡ ይችላሉ።

፫. ማመልከቻው የፓተንት ይሰጠኝ ጥያቄ እና የፈጠራውን መግለጫ፣ አንድ ወይም ከአንድ በላይ የሆኑ የመብት ወሰን፣ የፈጠራውን አጭር ይዘት እንዲሁም አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ሥዕሎችን መያዝ አለበት።

፬. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) መሰረት የሚቀርብ፤

ሀ) ጥያቄ ፓተንት እንዲሰጥ የሚቀርብ ማመልከቻን፣ የአመልካቹን፣ የፈጠራ ሠራተኛውና ወኪል ካለው የወኪሉን ስምና ሌሎች የሚፈለጉ መረጃዎችን እንዲሁም የፈጠራውን አርዕስት መያዝ አለበት። አመልካቹ የፈጠራ ሠራተኛ ባልሆነ ጊዜ ፓተንት ለማግኘት ያለውን መብት የሚያስረዳ መግለጫ በማመልከቻው ውስጥ መስጠት ይኖርበታል።

ለ) መግለጫ በሙያው የሰለጠነ ሰው በመግለጫው መሠረት ፈጠራውን ስራ ላይ ለማዋል እንዲችል የሚያበቃውን ያህል ግልፅና ሙሉ መሆን አለበት ። መግለጫው በተሰይሞ ፈጠራውን ስራ ላይ ለማዋል የሚያስችሉትን በአመልካቹ ከሚታወቁት ዘዴዎች ቢያንስ አንድ ጥያቄውን ማመልከት ይኖርበታል ። መግለጫው የሙብት ወሰኑን ለመተርጎም ሊያገለግል ይችላል ።

ሐ) የሙብት ወሰን ጥበቃ የሚፈለግበትን ነገር ግልፅና አጠር ባለ ሁኔታ መወሰን አለበት ። የሙብት ወሰኑ በመግለጫው ሙሉ በሙሉ መደገፍ ይኖርበታል ።

መ) የፈጠራ አጭር መግለጫ ለቴክኒካዊ መረጃ ዓላማ ብቻ እንጂ የጥበቃ ወሰኑን ለመተርጎም አያገለግልም ።

፩. ፈጠራውን ለመረዳት አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ሥዕሎች እንዲቀርቡ ይጠየቃል ። ሥዕሎቹም የሙብት ወሰንን ለመተርጎም ሊያገለግሉ ይችላሉ ።

፪. ማንኛውም አመልካች ፓተንት ከመሰጠቱ በፊት በማንኛውም ጊዜ ማመልከቻውን መተው ይችላል ።

፫. ነዋሪነቱ ኢትዮጵያ ውስጥ ያልሆነ ወይም ኢትዮጵያ ውስጥ ቋሚ ድርጅት የሌለው አመልካች ነዋሪነቱ ኢትዮጵያ ውስጥ የሆነ ወኪል መሰየም ይኖርበታል ።

፬. ማመልከቻው በወኪል አማካይነት በሚቀርብበት ጊዜ የውክልናው ማስረጃ ተያይዞ መቅረብ ይኖርበታል ።

፲. ተዛማጅ የውጭ ፓተንት ማመልከቻን የሚመለከት መረጃ

፩. ማመልከቻ ከቀረበበት ፈጠራ ወይም ከዚያ ጋር ለተዛመደ አንድ አይነት ወይም ተመሳሳይ ፈጠራ በውጭ አገር ማመልከቻዎች የቀረቡ እንደሆነ በኮሚሽኑ ጥያቄ መሰረት አመልካቹ የውጪውን ማመልከቻ ቀንና ቁጥር መስጠት አለበት ።

፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሰረት የቀረቡ የውጪ ማመልከቻዎች ሲኖሩ ኮሚሽኑ በሚያቀርበው ጥያቄ መሠረት አመልካቹ የሚከተሉትን ሰነዶች ማቅረብ ይኖርበታል ፤

ሀ) አመልካቹ የተቀበለው የውጪ ማመልከቻን የሚመለከት ፍለጋ እና ምርመራ ውጤት ቅጽ፤

ለ) በውጪው የፓተንት ማመልከቻ መሠረት የተሰጠ ፓተንት ቅጽ፤

ሐ) የውጪ ማመልከቻውን ውድቅ ለማድረግ ወይም ፓተንት ላለመስጠት የተደረገ የማናቸውም የመጨረሻ ውሳኔ ቅጽ፤

፫. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) በተመለከተው የውጪ ማመልከቻ መሰረት የተሰጠን ፓተንት የሰረዘ ማናቸውም የመጨረሻ ውሳኔ ቅጽ ኮሚሽኑ በሚያቀርበው ጥያቄ መሠረት አመልካቹ ማቅረብ አለበት ።

፲፩. የመጀመሪያ ተመዝጋቢነት መርህና የቀዳሚነት መብት

፩. አንድ ዓይነት ፈጠራ ራሳቸውን ችለው የሠሩ ሁለት ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ ሰዎች ለፈጠራው ፓተንት እንዲሰጣቸው ሲያመለክቱ ፓተንት የማግኘት መብት የሚሰጠው ማመልከቻውን በመጀመሪያ ላገባው አመልካች ይሆናል ።

፪. በእንኳ ለእንኳ መርህ ወይም እንዳግባቡ ኢትዮጵያ በምትገባው ማናቸውም ስምምነት መሠረት አንድ የውጭ አገር አመልካች በውጭ አገር ፓተንት እንዲሰጠው ከጠየቀበት ቀን አንስቶ ባሉት አስራ ሁለት ወራት ውስጥ በኢትዮጵያ ውስጥ ለተመሳሳይ የፈጠራ ስራ ማመልከቻ ሲያቀርብና የቀዳሚነት መብት ሲጠይቅ የቀዳሚውን ማመልከቻ ቅጂ ከተመዘገበበት ጽ/ቤት ትክክለኛነቱን የሚገልጽ ማረጋገጫ እና ሌሎች የሚጠየቁ ሰነዶችንና መረጃዎችን በተወሰነው የጊዜ ገደብ ውስጥ ካመጣ በውጭ ሀገር ማመልከቻው የተመዘገበበት ቀን የምዝገባ ቀን ተብሎ ይወሰናል ።

፲፪. የምዝገባ ቀን

፩. ኮሚሽኑ ማመልከቻው፤
ሀ) ፓተንት እንዲሰጥ መፈለጉን የሚያሳይ ግልፅ ወይም አንድምታዊ ጥቆማ፤
ለ) የአመልካቹን ማንነት ለማረጋገጥ የሚያስችል ጥቆማ፤
ሐ) በጥቅሉ ሲታይ የፈጠራ መግለጫ የሚመስል ክፍል፤
የያዘ መሆኑን ሲያረጋግጥ ማመልከቻውን የተቀበለ በትን ጊዜ የምዝገባ ቀን ብሎ ይሰጣል ።

፪. ኮሚሽኑ ማመልከቻውን በተቀበለበት ጊዜ ከዚህ በላይ በንዑስ አንቀጽ (፩) የተመለከተት ተሟልተው ካልተገኙ አመልካቹ አስፈላጊውን ማሻሻያ እንዲያደርግ ይጠራዋል ። ማሻሻያውን የተቀበለበትን ቀን የምዝገባ ቀን ብሎ ይሰጠዋል ። ሆኖም ግን ማሻሻያው ሳይደረግ ቢቀር ማመልከቻው ከመጀመሪያው እንዳልቀረበ ይቆጠራል ።

፫. በማመልከቻው መግለጫ ያልታቀፉ ሥዕሎችን ማመልከቻው የሚያመለክት ሲሆን ኮሚሽኑ አመልካቹ የጎደሉትን ሥዕሎች እንዲያመጣ ይጠራዋል ። አመልካቹ በጥሪው መሠረት የጎደሉትን ሥዕሎች ሲያመጣ እነዚህ ሥዕሎች የቀረቡበትን ቀን ኮሚሽኑ የምዝገባ ቀን ብሎ ይሰጣል ። የጎደሉት ሥዕሎች ያልቀረቡ እንደሆነ ኮሚሽኑ የምዝገባ ቀን ብሎ የሚሰጠው ማመልከቻ የቀረበበትን ቀን ሲሆን የጎደሉ ሥዕሎችን በሚመለከት የሚደረገው ነገር ሁሉ እንደሌለ ይቆጠራል ።

፲፫. ስለ ማመልከቻ ምርመራ

፩. ኮሚሽኑ የማመልከቻ ፎርማሊቲ ምርመራ ያከናውናል ።

፪. የማመልከቻው የፎርማሊቲ ምርመራ ሲደረግ በዚህ አዋጅና በደንቡ ውስጥ የተዘረዘሩትን መመዘኛዎች ካላሟላ ኮሚሽኑ አመልካቹ ማመልከቻውን እንዲያሻሽል ይጠራዋል ። አመልካቹ እንደተጠየቀው በሁለት ወራት ጊዜ ውስጥ ለማሻሻል ካልቻለ ማመልከቻውን መልሶ እንደወሰደ ይቆጠራል ።

፫. ኮሚሽኑ ከፎርማሊቲ ምርመራ በኋላ ማመልከቻው ተቀባይነት አለው ብሎ ሲወሰን የፈጠራ ሥራውን ሥረ - ነገር ምርመራ ያከናውናል ወይንም እንዲከናወን ያደርጋል ።

ክፍል አራት

ፓተንት ስለመስጠት ፣ የፓተንት ይዘት ፣ ፓተንት ፀንቶ የሚቆይበት ጊዜና ፣ ስለ አመታዊ ክፍያ

፲፬. ፓተንት ስለመስጠት

፩. በዚህ አዋጅና በአዋጁ መሠረት በሚወጣው ደንብ የሚጠየቁ መመዘኞችን ለሚያሟላ አመልካች ፓተንት ይሰጣል ።

፪. ኮሚሽኑ ፓተንት በሰጠ ጊዜ ፤

ሀ) ፓተንት ስለመስጠቱ በአፈሴላዊ ጋዜጣ ያሳውቃል ፤

ለ) ~~ፓተንት ስለመስጠቱ ሠርተፍኬት እና የፓተንቱን ቅጅ ለአመልካቹ ይሰጣል ፤~~

ሐ) ፓተንቱን ይመዘግባል እንዲሁም ፤

መ) የፓተንቱን ቅጅ የተወሰነውን ክፍያ ለሚፈፅም ማንኛውም ሰው ይሰጣል ።

፫. አመልካቹ በሚያቀርበው ጥያቄ መሠረት ኮሚሽኑ ፓተንት በተሰጠው የመጀመሪያ ማመልከቻ ላይ ከተገለጠው ውጪ የሆነ ነገር ካላስከተለ የጥበቃ ወሰኑን ለመገደብ በፓተንት ሰነዱ ወይም ስዕሎች ላይ ለውጥ ሊያደርግ ይችላል ።

፲፭. የፓተንት ይዘት

ፓተንቱ ባለፓተንቱ በፈጠራው ላይ ያለውን ብቸኛ መብት የሚያረጋግጥ እና ሌሎች በደንቡ ውስጥ የተደነገጉ ዝርዝር ነጥቦችን የያዘ መሆን አለበት ።

፲፮. የፓተንት መብት ፀንቶ የሚቆይበት ጊዜ

የፓተንት መብት ፀንቶ የሚቆይበት ጊዜ ጥበቃ ለማግኘት የቀረበው ማመልከቻ ከተመዘገበበት ቀን አንስቶ ለአሥራ አምስት ዓመታት ይሆናል ። ሆኖም ፈጠራው በኢትዮጵያ ውስጥ በሚገባ ሥራ ላይ እየዋለ መሆኑን የሚያስረዳ ማስረጃ ሲቀርብ የፓተንት መብቱ ለተጨማሪ አምስት አመታት ሊረዘም ይችላል ።

፲፯. አመታዊ ክፍያ

፩. ፓተንቱን ወይም የፓተንት ማመልከቻውን ባለበት አኳኋን ለማቆየት እንዲቻል ፓተንት እንዲሰጥ የቀረበው ማመልከቻ ከተመዘገበበት ቀን አንስቶ ከአንድ ዓመት በኋላ ለየገዳገዳ አመት ለኮሚሽኑ አመታዊ ክፍያ በቅድሚያ መክፈል አለበት ። ዓመታዊውን ክፍያ ከተወሰነው ጊዜ ዘግይቶ ከተጨማሪ ክፍያ ጋር ለመክፈል የሰድስት ወር የችሮታ ጊዜ ይኖራል ።

፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ላይ በተደነገገው መሠረት አመታዊ ክፍያው ካልተከፈለ ፣ አመልካቹ ማመልከቻውን መልሶ እንደወሰደው ወይም የፓተንት መብቱን እንደተወደደ ይቆጠራል ።

ክፍል አምስት
የአስገቢ ፓተንት

፲፰. የአስገቢ ፓተንት መሰጠት

በውጭ አገር ፓተንት ለተሰጠው እና የጥበቃ ጊዜው ላላ ለፈበት እንዲሁም በኢትዮጵያ ፓተንት ላልተሰጠው የፈጠራ ስራ መግለጫ (ሰጠና ሙሉ ሃላፊነት ለሚወ ስድ ማንኛውም ሰው የአስገቢ ፓተንት ሊሰጠው ይችላል ።

፲፱. የአስገቢ ፓተንት መመዘኛዎችና ሁኔታዎች

- ፩. ለአስገቢ ፓተንት የሚጠየቁ መመዘኛዎች ፡ ሁኔታዎችና ፤ ፎርማሊቲዎች ለፈጠራ ፓተንት ከሚጠየቁት ጋር ተመሳሳይ ናቸው ።
- ፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገው ቢኖርም የአስገቢ ፓተንት አመልካች የውጭውን ፓተንት ቁጥር ቀንና ምንጭ ወይም ዝርዝሩን የማያውቀው ሲሆን ተፈላጊው መረጃ ሊገኝ የሚችልበትን ምንጭ መጠቀም አለበት ።

፳. የአስገቢ ፓተንት መሠረዝ

- ፩. በአንቀጽ ፲፩ (፪) የተመለከተው የአንድ ዓመት ጊዜ ከማለቁ በፊት የውጪው ፓተንት ባለቤት ማመልከቻ ካቀረበ ወይም ያስገቢ ፓተንት ባለቤቱ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፳፩ መሠረት ፈጠራው ስራ ላይ መዋሉን ማረጋገጥ ወይም አመታዊውን ክፍያ መፈጸም ካልቻለ የአስገቢ ፓተንቱ ዋጋቢስ ወይም ህጋዊ ውጤት የሌለው እንደሆነ ይቆጠራል ።
- ፪. የሚመለከተው ወገን በሚያቀርበው ጥያቄ መሠረት የአስገቢ ፓተንቱ መሠረዝ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፴፮ መሠረት በፍ/ቤት ይወሰናል ።

፳፩. የአስገቢ ፓተንት መብት ፀንቶ የሚቆይበት ጊዜ

የአስገቢ ፓተንቱ ከተሰጠ ከሶስት አመት በኋላ በየአመቱ ባለቤቱ ፈጠራው ሥራ ላይ መዋሉን እና ተገቢው ዓመታዊ ክፍያ መክፈሉን የማረጋገጥ ግዴታው እንደተጠበቀ ሆኖ ፤ የአስገቢ ፓተንቱ ፀንቶ የሚቆየው እስከ አስር ዓመት ሊደርስ ይችላል ።

ክፍል ስድስት
መብቶችና ግዴታዎች

፳፪. የባለ ፓተንቱ መብቶች

- ፩. ባለፓተንቱ ፓተንት የተሰጠውን ፈጠራ ለመፈብረክ ወይም በሱ ለመገልገል ወይም በሌላ ማናቸውም መንገድ ለመጠቀም መብት ይኖረዋል ። ሦስተኛ ወገኖች ከባለፓተንቱ ፈቃድ ካላገኙ በቀር ፓተንት በተሰጠበት ፈጠራ ለመጠቀም አይችሉም።
- ፪. ባለፓተንቱ በኢትዮጵያ ፓተንት የተሰጠውን ፈጠራ ውጤት ወደ አገር ውስጥ የማስገባት የምናፖሊ መብት አይኖረውም ።

፳፫. መብቶችን ስለማግኘት

የባለፓተንቱ መብት የሚገኘውና በሶስተኛ ወገኖች ላይ ተፈጻሚነት የሚኖረው ፓተንት ሲሰጥ ይሆናል ።

፪. ባለፉትን ፈጠራውን ባለው ሁኔታ በቂና ተገቢ ነው ተብሎ በሚታመን መጠን ሥራ ላይ ማዋል አለበት ።

፳፰. ተፈጻሚነት

ከዚህ በላይ የተደነገጉት እንደየአግባቡ በአስገቢ ፓተንቶች ላይ ተፈጻሚ ይሆናሉ ።

ክፍል ሰባት
የግዴታ ፈቃድ

፳፱. የግዴታ ፈቃድ ማመልከቻ

፩. ቀደም ብሎ ፓተንት የተሰጠበትን ፈጠራ ካልተጠቀመ በስተቀር የራሱን ፈጠራ በሚገባ ተግባራዊ ሊያደርግ ያልቻለ ባለፉትን ቀደም ባለው ፈጠራ ለመጠቀም የግዴታ ፈቃድ እንዲሰጠው ሊያመለክት ይችላል ።

፪. በኋለኛው ፈጠራ ካልተጠቀመ በስተቀር የራሱን ፈጠራ በሚገባ ተግባራዊ ለማድረግ ያልቻለ ባለፉትን በኋለኛው ፈጠራ ለመጠቀም የግዴታ ፈቃድ እንዲሰጠው ሊያመለክት ይችላል ።

፫. ባለፉትን ያለበቂ ምክንያት ፈጠራውን በኢትዮጵያ ውስጥ በአጥጋቢ ሁኔታ ተግባራዊ ሊያደርግ ፓተንቱ ከተሰጠበት ቀን ጀምሮ ሶስት ዓመት ወይም የፓተንቱ ማመልከቻ ከተመዘገበበት ቀን ጀምሮ አራት ዓመት ከሁለቱ ዘግይቶ የሚፈጸመው ካለፈ በኋላ ፈጠራውን በሥራ ላይ ለማዋል ችሎታ ያለው ማንኛውም ሰው የግዴታ ፈቃድ እንዲሰጠው ሊያመለክት ይችላል ።

፴. የግዴታ ፈቃድ ስለመስጠት

፩. ኮሚሽኑ ጥያቄው ብቁ ሆኖ ሲያገኘው የግዴታ ፈቃድ ይሰጣል ።

፪. የግዴታ ፈቃድ መስጠት የፓተንት ባለቤቱ በፈጠራው እንዳይጠቀም፣ የፈቃድ ውል እንዳይገባ ወይም ሌሎች የግዴታ ፈቃዶች እንዳይሰጡ አይከለክልም ፤

፫. ኮሚሽኑ የግዴታ ፈቃድ ለመስጠት የሚያደርገው ውሳኔ ተመዝግቦ በአፌሴላዊ ጋዜጣ ይገለጻል ።

፴፩. ከአመልካቹ የሚፈለገው ማስረጃ

ፓተንት በተሰጠበት ፈጠራ ለመጠቀም የግዴታ ፈቃድ እንዲሰጠው የሚጠይቅ ሰው ከባለፉትን ጋር ተገቢ ሁኔታዎችን የያዘ በፈጠራው ለመጠቀም የፈቃድ ውል ለመግባት ያዳገተው ለመሆኑ ማስረጃ ማቅረብ አለበት።

፴፪. የፈቃድ ተቀባይ መብቶች ወሰን

፩. ፓተንት በተሰጠው ፈጠራ ላይ የግዴታ ፈቃድ የተሰጠው ማንኛውም ሰው በፈጠራው ላይ ብቸኛ መብት የለውም ፤ ሌላ ሦስተኛ ወገን እንዲጠቀም በት ለመፍቀድም መብት አይኖረውም ።

፪. ፈቃድ በተሰጠበት ውሳኔ ላይ በተዘረዘሩት ሁኔታዎች መሠረት ፓተንት የተሰጠበትን ፈጠራ ኢትዮጵያ ውስጥ ስራ ላይ ለማዋል መብት ይኖረዋል። ውሳኔው በሰጠው የጊዜ ገደብ ውስጥም ፓተንት የተሰጠበትን ፈጠራ ተግባራዊ ማድረግ መጀመር ይኖርበታል ።

፳፬. ባለፈው ጊዜ ሲነካበት የሚወሰደው እርምጃ በአንቀጽ ፳፭፣ ፳፮፣ ፳፱ እስከ ፴፫ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ባለፈው ጊዜ ሲኖሩት ከሚችሉ ሌሎች መብቶች ወይም ሊወሰድ ከሚችላቸው መፍትሄዎች ወይም እርምጃዎች በተጨማሪ በአንቀጽ ፳፪(፩) ላይ የተገለጹትን ማናቸውም ድርጊቶች ያለእርሱ ፈቃድ ፓተንቱን የሚደረግ ወይም መብቱን ሊነኩ የሚችሉ ድርጊቶችን በሚፈጽም ማናቸውም ሰው ላይ በፍ/ቤት ክስ የመመሥረት መብት አለው።

፳፭. የባለፈው ጊዜ መብት ገደቦች

፩. የባለፈው ጊዜ መብት በሚከተሉት ላይ ተፈጻሚነት አይኖረውም፡

- ሀ) ንግድ ነክ ባለሆኑ ተግባሮች፡
- ለ) ፓተንት የተሰጠበት ፈጠራ ለሳይንሳዊ ምርምርና ሙከራዎች ዓላማ አገልግሎት ብቻ የሚውል ከሆነ፡
- ሐ) በባለፈው ጊዜ ወይም በሱ ፈቃድ ኢትዮጵያ ውስጥ በገበያ ላይ ከዋሉ ፓተንት ከተሰጣቸው ሽቀጦች ጋር በተያያዘ መልክ የሚከናወኑ ድርጊቶች ወይም፡
- መ) ለአጭር ጊዜ ወይም በድንገት ወደ ኢትዮጵያ የአየር፣ የምድር ወይም የውሀዎች ክልል በሚገቡ የሌሎች አገሮች የአየር የየብስና የባሕር መገንጠያዎች ላይ ፓተንት የተሰጣቸውን ዕቃዎች መገልገል።

፪) የሕዝብን ጥቅም በተለይም የብሄራዊ ደህንነት፣ የምግብና፣ የጤና ወይም የሌሎች ብሄራዊ ኢኮኖሚዎች ዘርፎችን የልማት ፍላጎት ለመጠበቅ ከሚሸኑ ያለባለፈው ጊዜ ፈቃድ የመገገሥት ድርጅት ወይም ከሚሸኑ የሚሰይሙ ሶስተኛ ወገን ለባለፈው ጊዜ ተገቢውን ክፍያ በመፈፀም ፈጠራውን እንዲጠቀም ሊወስን ይችላል። ክፍያውን በሚመለከት ከሚሸኑ የሰጠው ውሳኔ ለፍርድ ቤት ይግባኝ ሊባልበት ይችላል።

፳፮. ቀደምት ተጠቃሚዎች

፩. ማመልከቻ ከተመዘገበበት ወይም እንደአግባቡ ከቀዳሚ ቀን በፊት ባለው ጊዜ ጥበቃ እንዲደረግ በሚጠይቀው ማመልከቻ የተጠቀሰውንና ፓተንት የተሰጠበትን ፈጠራ በቀን ልቦና ይገለገልበት የነበረ ማንም ሰው ፓተንት ቢኖርም በፈጠራው መጠቀሙን ለመቀጠል ግላዊ መብት ይኖረዋል።

፪. ከዚህ በላይ በንዑስ አንቀጽ (፩) የተመለከተው የቀደምት ተጠቃሚዎች መብት ሊተላለፍ የሚችለው አገልግሎቱ ከሚሰጥበት ወይም አገልግሎት ላይ ሲጠቀም ገግጅት ከተደረገበት ድርጅት ወይም ንግድ ወይም ከድርጅቱ ወይም ከንግዱ አካል ጋር ብቻ ነው።

፳፯. የባለፈው ጊዜ ግዴታዎች

፩. ባለፈው ጊዜ በኢትዮጵያ ውስጥ ፈጠራውን ስራ ላይ የሚጠቀሙ ወይም በርሱ ፈቃድ ሌሎች ሰዎች ፈጠራውን ስራ ላይ እንዲያውሉ የማድረግ ግዴታ አለበት።

፴፫. የመጠቀሚያ ክፍያ

- ፩. የግዴታ ፈቃድ የተሰጠው ሰው ለባለፓተንቱ ተገቢ የመጠቀሚያ ክፍያ መፈጸም አለበት ። የመጠቀሚያው ክፍያ መጠን በሁለቱ ወገኖች ስምምነት ይወሰናል ።
- ፪. ሁለቱም ወገኖች በክፍያው መጠን ሳይስማሙ ሲቀር ኮሚሽኑ መጠኑን ይወስናል ።

ክፍል ስምንት

የፓተንት መቋረጥ ፡ መተው እና መሠረዝ

፴፬. የፓተንት መቋረጥ

- አንድ ፓተንት ቀጥሎ ከተዘረዘሩት አንዱ ሁኔታ ሲኖር ይቋረጣል ፤
- ፩. ባለፓተንቱ ፓተንቱን የተወ መሆኑን በፅሁፍ ለኮሚሽኑ ሲያሳውቅ ወይም
- ፪. የመብት ማቆያ ክፍያው በተወሰነው የጊዜ ገደብ ውስጥ ያልተፈፀመ ሲሆን ።

፴፭. የፓተንት መተው

- ፩. የፓተንት መተው አንድ ወይም ከአንድ በላይ በሆኑ የፓተንት መብት ጥያቄዎች ላይ የተወሰነ ሊሆን ይችላል ፤
- ፪. የፓተንት መተው በኮሚሽኑ ወዲያውኑ ተመዝግቦ ታትሞ ይወጣል ፤
- ፫. ፓተንቱ በውል ተላልፎ ከሆነ የፓተንቱ መተው ውጤት የሚኖረው የተመዘገበው የውል ተቀባይ ፓተንቱን ስለመተው የተስማማ መሆኑን ከገለጸ ብቻ ይሆናል ።

፴፮. የፓተንት መሰረዝ

- ፩. የሚመለከተው ወገን በሚያቀርበው ጥያቄ መሠረት ፍርድ ቤቱ ከሚከተሉት ሁኔታዎች አንዱ ከተረጋገጠ በሙሉ ወይም በክፍል ፓተንቱን ይሰርዛል ።
 - ሀ) ፓተንት የተጠየቀበት ነገር በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፫ እና ፬ መሠረት ፓተንት ሊሰጥበት የማይችል ሆኖ ሲገኝ ፤
 - ለ) ፈጠራው በሚበቃ መጠን ግልፅና ሙሉ በሆነ መልክ ባለመገለጹ በመስኩ ለሰለጠነ ሰው በተግባር ለመተርጎም የማያስችል ሲሆን፤
- ፪. በክፍል ወይም በሙሉ የተሰረዘ ፓተንት ሞጋቢስ ሆኖ የሚቆጠረው ፓተንቱ ከተሰጠበት ቀን ጀምሮ ይሆናል ።

፴፯. ተፈፃሚነት

ከአንቀጽ ፴፬ - ፴፮ የተጠቀሱት አንቀጾች ለአስገቢ ፓተንቶች መቋረጥ ፡ መተው ወይም መሰረዝ እንደየአግባብ ነቃቸው ያገለግላሉ ።

ምዕራፍ ሦስት

የሃልጋሎት ሞዴሎች ሰርተፍኬት

፴፰. የአነስተኛ ፈጠራ ጥበቃ

- ፩. ሌዴሎችና ኢንዱስትሪያዊ ተግባራዊነት ያለው አነስተኛ ፈጠራ ለአመንጨው የጥበቃ መብት ያሰገኛል ።

፪ የጥበቃ መብቱ ኮሚሽኑ በሚሰጠው የግልጋሎት ሞዴል ሰርተፊኬት ይረጋገጣል ።

፫. ሰርተፊኬት መስጠቱ በአነስተኛ ፈጠራው ለመጠቀም እና ሦስተኛ ወገኖች ያለ ሠርተፊኬት ያገዙ ፈቃድ በአነስተኛ ፈጠራው እንዳይጠቀሙ ለመከላከል የሚያስችል ብቸኛ መብት ያገኛሉ ።

፴፱. የአዲስነት አለመኖር

፩. አነስተኛ ፈጠራው ማመልከቻው በተመዘገበበት ቀን በኢትዮጵያ ውስጥ በታተሙ ጽሁፎች ላይ ቀደም ሲል የተገለጸ ፣ ወይም ለሕዝብ የቀረበ ወይም በይፋ ጥቅም ላይ የዋለ ከሆነ እንደአዲስ አይቆጠርም ።

፪. በአመልካቹ ሥራ ላይ ተመስርቶ ማመልከቻው ከመመዘንቡ ከስድስት ወራት አስቀድሞ መገለጹና ጥቅም ላይ መዋሉ ግን አዲስነቱን አያስቀረውም።

፵፱. በግልጋሎት ሞዴል ሰርተፊኬት ጥበቃ የማይደረግላቸው የሚከተሉት በግልጋሎት ሞዴል ሰርተፊኬት ጥበቃ አይደረግላቸውም፤

፩. ፓተንት የተሰጠበት ወይም የሕዝብ ንብረት የሆነ ነገር የቀድሞ ይዘት ፣ ጠባይ ወይም ተግባር ቀይሮ በአጠቃቀሙ ወይም በታለሙለት ተግባሮች ላይ መሻሻልን የሚያስከትል ካልሆነ በስተቀር በቅርጽ ፣ በመጠን ወይም በማቴሪያል መልክ የሚደረጉ ለውጦች፤

፪. የታወቁ ንጥረ ነገሮችን ጥንቅር ተመሳሳይ ተግባር ባላቸው ሌሎች የታወቁ ንጥረ ነገሮች የመተካትና ይህም በሚገኘው ጥቅም ወይም አሠራር ላይ ምንም አይነት መሻሻል የማያስገኝ ሲሆን፤

፫. ለሕዝብ ሰላምና ስነምግባር ተጸራሪ የሆኑ አነስተኛ ፈጠራዎች ።

፵፩. ምርመራ

ኮሚሽኑ በማመልከቻው ላይ የፎርማሊቲ ምርመራ በማድረግ የግልጋሎት ሞዴል ሰርተፊኬት እንዲሰጥ ወይም እንዳይሰጥ ይወስናል ።

፵፪. የግልጋሎት ሞዴል ሠርተፊኬት ስለመስጠት

ኮሚሽኑ የግልጋሎት ሞዴል ሰርተፊኬት ለመስጠት ሲወስን ለአመልካቹ የግልጋሎት ሞዴል ሠርተፊኬት ይሰጣል ።

፵፫. የፓተንት ማመልከቻ እና የግልጋሎት ሞዴል ማመልከቻን ስለማለዋወጥ

፩. የፓተንት አመልካቹ ፓተንት ለመስጠት ወይም ላለመስጠት ከመወሰኑ በፊት ባለው ማናቸውም ጊዜ የሚጠየቀውን ክፍያ በመፈጸም ማመልከቻውን ወደ ግልጋሎት ሞዴል ሠርተፊኬት ማመልከቻ ሊቀይር ይችላል ። ማመልከቻው የመጀመሪያው ማመልከቻ የምዝገባ ቀን ይሰጠዋል፤

፪. የግልጋሎት ሞዴል ሠርተፊኬት አመልካቹ የግልጋሎት ሞዴል ሠርተፊኬት ለመስጠት ወይም ላለመስጠት ከመወሰኑ በፊት ባለው ማናቸውም ጊዜ የሚጠየቀውን ክፍያ በመፈጸም ማመልከቻውን ወደ ፓተንት ማመልከቻ ሊቀይር ይችላል ። ማመልከቻው የመጀመሪያው ማመልከቻ የምዝገባ ቀን ይሰጠዋል ።

፫. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) እና (፪) የሚደረገው የማመልከቻ ለውጥ ከአንድ ጊዜ በላይ አይሆንም።

፵፬. የግልጋሎት ሞዴል ሰርተፍኬት መብት ፀንቶ የሚቆይ በት ጊዜ

፩. የግልጋሎት ሞዴል ሰርተፍኬት የሚሰጠው ለአምስት አመት ሲሆን አነስተኛ ፈጠራው በኢትዮጵያ ውስጥ ሥራ ላይ እየዋለ መሆኑን የሚያሰረዳ ማስረጃ ሲቀርብ ሰርተፍኬቱ ለተጨማሪ አምስት አመታት ሊታደስ ይችላል፤

፪. ሠርተፍኬቱን ለማሳደስ የሚቀርበው ማመልከቻ አስፈላጊውን ክፍያ በመፈጸም የጥበቃ ዘመኑ ከማብቃቱ ከዘጠና ቀናት በፊት ለኮሚሽኑ ይቀርባል።

፵፭. ተፈጻሚነት

የዚህ አዋጅ የምዕራፍ ሁለት ድንጋጌዎች እንደየአግባቡ በግልጋሎት ሞዴል ሰርተፍኬቶች ላይ ተፈጻሚነት ይኖራቸዋል።

ምዕራፍ አራት
ኢንዱስትሪያዊ ንድፎች

፵፮. የኢንዱስትሪያዊ ንድፍ ጥበቃ

፩. አዲስነትና ተግባራዊ ተፈጻሚነት ያለው ኢንዱስትሪያዊ ንድፍ በዚህ አዋጅ መሠረት ጥበቃ ይደረግለታል።

፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት አንድ ኢንዱስትሪያዊ ንድፍ፡

ሀ) አዲስ ነው የሚባለው የንድፍ ዋና ዋና ባሕሪያት በኢትዮጵያ ወይም በውጪ ከታወቁ ተመሳሳይ ንድፎች የተለየ እና ከምዝገባ ቀን ወይም እንዳግባቡ ከቀዳሚ ቀን በፊት ባለው አንድ ዓመት ጊዜ ውስጥ ያልተገለጸ ሲሆን ነው። በንድፎቹ መካከል ያሉ የተለዩ ገጽታዎች ልዩነት በጥቃቅን ዝርዝሮች ከሆነ ተመሳሳይ ናቸው ተብለው ይወሰዳሉ።

ለ) ተግባራዊ ተፈጻሚነት አለው የሚባለው ኢንዱስትሪያዊ ንድፍ ምርቶችን በተደጋጋሚ ለማውጣት በሞዴልነት ለማገልገል የሚችል ሲሆን ነው።

፫. ለሕዝብ ሰላም ወይም ለንግግር ተጻራሪ የሆነ ኢንዱስትሪያዊ ንድፍ አይመዘገብም።

፬. ቴክኒካዊ ውጤቶችን ለማግኘት ብቻ ለሚውሉ ማናቸውም ነገሮች በዚህ አዋጅ ለኢንዱስትሪያዊ ንድፎች የሚሰጠው ጥበቃ አይሰጥም።

፵፯. ማመልከቻ

፩. አንድን ኢንዱስትሪያዊ ንድፍ ለማስመዘገብ ማመልከቻ የሚቀርበው ለኮሚሽኑ ይሆናል።

፪. ማመልከቻው የኢንዱስትሪያዊ ንድፍ ጥበቃ ይሰጠኝ ጥያቄ፤ የኢንዱስትሪያዊ ንድፍን ያቀፈ ምርት ናሙና ወይም የንድፍን ስዕላዊ አምሳያና ንድፍ ሊያገለግል የታቀደውን የምርት ዓይነት መያዝ ይኖርበታል።

፫. ማመልከቻው በአንድ ምርት ውስጥ የሚካተት አንድን ንድፍ ወይም ተመሳሳይነት ባላቸው በአንድነት በሚሸጡ ወይም በጥቅም ላይ በሚውሉ ምርቶች ላይ የሚገቡ ሁለትና ከዚያ በላይ የሆኑ ንድፎችን ይይዛል ።

፬. ከማመልከቻው ጋር የተመደበው ክፍያ ይከፈላል።

፵፰. ምርመራና ምዝገባ

፩. ኮሚሽኑ ማመልከቻው የዚህ ዓዋጅ አንቀጽ ፪ (፪) እና አንቀጽ ፵፯ እንዲሁም በዚህ ዓዋጅ መሰረት በሚወጣው ደንብ የሚዘረዘሩ መመዘኛዎችን ማሟላቱን ይመረምራል ።

፪. ኮሚሽኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ የተመለከቱት መመዘኛዎች መሟላታቸውን ካረጋገጠ በኋላ የኢንዱስትሪያዊ ንድፍ የምዝገባ የምስክር ወረቀት ይሰጣል ። የምዝገባ የምስክር ወረቀቱም ፤

ሀ) የንድፍ ሥራው ኢንዱስትሪያዊ ንድፍ መሆኑን ፤

ለ) የኢንዱስትሪያዊ ንድፍን ቀዳሚነት ፤

ሐ) የኢንዱስትሪያዊ ንድፍን ሠራተኛ ማንነትና ባለቤቱ በኢንዱስትሪያዊ ንድፍ ላይ ያለውን ብቸኛ መብት መያዝ አለበት ።

፵፱. በምዝገባው የሚገኙ መብቶች

የኢንዱስትሪያዊ ንድፍ ምዝገባ ሠርተፍኬት ባለቤት በንድፍ ለመሥራት ፣ ወይም ለመገልገል ወይም በሌላ ማናቸውም አካላት ለመጠቀም ብቸኛ መብት ይኖረዋል ።

፶. የኢንዱስትሪያዊ ንድፍ መብት ፀንቶ የሚቆይበት ጊዜ

፩. ለኢንዱስትሪያዊ ንድፍ የሚሰጠው ጥበቃ ፀንቶ የሚቆየው የምዝገባ ማመልከቻው ከተመዘገበበት ቀን አንስቶ ለአምስት ዓመታት ይሆናል ። ሆኖም ግን የኢንዱስትሪያዊ ንድፍ ኢትዮጵያ ውስጥ ሥራ ላይ እየዋለ መሆኑ ሲረጋገጥ የኢንዱስትሪያዊ ንድፍ መብት ለተጨማሪ ሁለት አምስት አመታት ሊረዘም ይችላል ።

፪. የጥበቃ ጊዜው እንዲራዘም የሚጠይቀው ማመልከቻ አስፈላጊው ክፍያ ተፈፅሞ ለኮሚሽኑ የሚቀርበው የጥበቃ ዘመኑ ከማብቃቱ ከዘጠና ቀናት በፊት ይሆናል ።

፶፩. ተፈጻሚነት

የዚህ አዋጅ ምዕራፍ ሁለት ድንጋጌዎች እንደየአግባቡ ለኢንዱስትሪያዊ ንድፎች ተፈጻሚነት ይኖራቸዋል ።

ምዕራፍ አምስት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

፶፪. የጊዜ መራዘም

ኮሚሽኑ በፅሁፍ ሲጠየቅና በሁኔታው ሲያምን በዚህ አዋጅና በደንቡ መሠረት ለሚፈጸሙ ማናቸውም ድርጊቶች ወይም ለሚወሰዱ ርምጃዎች የተመለከተው የጊዜ ገደብ የሚመለከታቸውን ሶስተኛ ወገኖች በማሳወቅና ተገቢውን መመሪያ በመስጠት እንዲራዘም ሊያደርግ ይችላል። የጊዜ ማራዘሚያው ውሳኔም ተግባሩን ለማከናወን ወይም ርምጃውን ለመውሰድ የሚጠየቀው የጊዜ ገደብ ካለፈ በኋላ ሊሰጥ ይችላል ።

፶፫. ደንብ ስለማውጣት

፩. ይህን አዋጅ ተግባራዊ ለማድረግ የሚረዱ ደንቦችና መመሪያዎች ሊወጡ ይችላሉ።

፪. ደንቡ በተለይም ፓተንትና የግልጋሎት ሞዴል ሠርትፍኬት እንዲሰጥ፣ ኢንዱስትሪያዊ ንድፍ እንዲመዘገብ ከሚቀርቡ ማመልከቻዎች እንዲሁም ከሌሎች ተዛማጅ ጉዳዮች ጋር የተያያዙ ክፍያዎችን ይወስናል።

፶፬. በኮሚሽኑ ውሳኔ ላይ ስለሚቀርብ ይግባኝ

፩. በዚህ ዓዋጅ አግባብ ባላቸው ድንጋጌዎች የተመለከቱት እንደተጠበቁ ሆነው ኮሚሽኑ በሚሰጠው ማናቸውም ውሳኔ ቅር የተሰኘ ወገን ይግባኝ ለፍርድ ቤት ማቅረብ ይችላል።

፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሰረት ኮሚሽኑ በሚሰጠው ማናቸውም ውሳኔ ይግባኝ የሚቀርበው ቅር የተሰኘው ወገን ውሳኔው ከደረሰው ጊዜ አንስቶ ባሉት ፰ ቀናት ውስጥ ይሆናል።

፶፭. አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ ግንቦት ፪ ቀን ፲፱፻፹፯ ዓ. ም.

መለስ ዜናዊ

የኢትዮጵያ ሽግግር መንግሥት

ፕሬዚዳንት